

Onderzoek naar beschermde soorten in het plangebied Lange Brugstraat 27 en 31 te Etten-Leur

Opdrachtgever: Dhr. A.A.F. Suijkerbuijk

November 2017

Inhoudsopgave

1. Inleiding	2
2. Toetsing onderzoeksresultaten aan de Wet natuurbescherming.....	2
2.1. Vogels	2
2.1.1. Algemene beschrijving	2
2.1.2. Situatie binnen het plangebied en gevolgen door de geplande activiteiten	3
2.2. Soorten van Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern en Verdrag van Bonn	3
2.2.1. Algemene beschrijving	3
2.2.2. Situatie binnen het plangebied en gevolgen door de geplande activiteiten	4
2.3. Andere soorten.....	4
2.3.1. Algemene beschrijving	4
2.3.2. Situatie binnen het plangebied en gevolgen door de geplande activiteiten	5
2.4. Zorgplicht voor dieren en planten.....	5
2.5. Conclusies.....	5
3. Literatuur en bronvermelding	6

1. Inleiding

Het voornemen is om het plangebied Lange Brugstraat 27 en 31 te Etten-Leur herin te richten. Alvoorens gestart kan worden met de geplande werkzaamheden dient in het kader van de Wet natuurbescherming te worden nagegaan welke natuurwaarden binnen het plangebied aanwezig (kunnen) zijn, in welke mate deze natuurwaarden beschermd zijn, in hoeverre deze beschermde natuurwaarden worden aangetast door de geplande activiteiten en of de aanvraag van een ontheffing noodzakelijk is.

Door de heer Suijkerbuijk is aan het Ecologisch Adviesbureau Cools de opdracht verleend om een quick scan uit te voeren naar de eventueel aanwezige beschermde natuurwaarden binnen het plangebied. Op 9 november 2017 is het plangebied onderzocht op de aanwezigheid van beschermde planten- en diersoorten.

Het plangebied bestaat uit de tuinen van twee naast elkaar gelegen woningen (nummer 27 en 31). Het voornemen is om in de bestaande tuinen van de panden 27 en 31 twee woningen te realiseren. De bestaande bebouwing (woonhuizen panden 27 en 31 met opstallen) blijft gehandhaafd en er zullen geen verbouwingen plaats vinden. Om deze reden zijn de woonhuizen met opstallen in het kader van deze quick scan niet onderzocht.

2. Toetsing onderzoeksresultaten aan de Wet natuurbescherming

Vanaf 1 januari 2017 geldt de Wet natuurbescherming. Deze wet vervangt drie wetten: de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en faunawet.

De Wet natuurbescherming kent drie categorieën beschermde soorten:

- alle van nature in Nederland in het wild levende vogels worden beschermd volgens het beschermingsregime van de Vogelrichtlijn;
- soorten beschermd volgens de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn;
- 'andere soorten': soorten die vanuit nationaal oogpunt bescherming behoeven.

2.1. Vogels

2.1.1. Algemene beschrijving

In Noord-Brabant broeden circa 190 vogelsoorten. Het overgrote deel is zeer tot vrij zeldzaam en circa 30 vogelsoorten zijn (zeer) algemeen.

Met betrekking tot de vogelsoorten gelden vier verbodsartikelen:

Art 3.1 lid 1: Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.

Art 3.1 lid 2: Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.

Art 3.1 lid 3: Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.

Art 3.1 lid 4 en 5: Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Lijst van jaarrond beschermde vogelnesten

Vogels die hun verblijfplaats het hele jaar gebruiken, zijn jaarrond beschermd. Slechts een beperkt aantal soorten bewoont het nest permanent of keert elk jaar terug naar hetzelfde nest. Op de volgende vier categorieën gelden de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming het gehele jaar:

1. Nesten van de steenuil die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.

2. Nesten van koloniebroeders (roek, gierzwaluw en huismus) die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en beperkt beschikbaar.
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en beperkt beschikbaar. Van de 5 soorten broeden de slechtvalk, grote gele kwikstaart, ooievaar en kerkuil zeer tot tamelijk zelden in Noord-Brabant.
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen. Van de 7 soorten broeden de boomvalk, buizerd, havik, sperwer, wespindief en ransuil in Noord-Brabant.

Tot de categorie 5 behoren vogelsoorten die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Tot de categorie 5 behoren momenteel 34 vogelsoorten, waarvan het overgrote deel ook broedt in Noord-Brabant. De draaihals, tapuit, brilduiker, glanskop en hop broeden echter zeer zeldzaam in Noord-Brabant. Daarentegen behoren tot de lijst ook enkele (zeer) algemene soorten, te weten de ekster, zwarte kraai, koolmees, pimpelmees en spreeuw. Andere (minder algemene) soorten die tot de categorie 5 behoren zijn de boerenzwaluw, huiszwaluw, oeverzwaluw, ijsvogel, blauwe reiger, groene specht, zwarte specht, grote en kleine bonte specht, bosuil, torenvalk, bonte en grauwe vliegenvanger, boomklever, boomkruiper, zwarte mees, gekraagde en zwarte roodstaart. De soorten uit de categorie 5 vragen extra onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd. Categorie 5-soorten zijn namelijk wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

2.1.2. Situatie binnen het plangebied en gevolgen door de geplande activiteiten

De tuinen van beide woningen zijn recentelijk geheel ontdaan van hun begroeiing. Beide tuinen zijn dan ook geheel ongeschikt als broedplaats voor vogels. De tuinen zullen mogelijk af en toe wel fungeren als voedselgebied voor enkele algemene vogelsoorten, zoals de merel, roodborst, koolmees, Turkse tortel, alsook huismus. Dergelijke, niet essentiële, foerageergebieden voor vogels zijn niet beschermd volgens de Wet natuurbescherming.

2.2. Soorten van Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern en Verdrag van Bonn

2.2.1. Algemene beschrijving

De Europees beschermde soorten, niet vogels zijnde, bestaan uit soorten van de Habitatrichtlijn bijlage IV onderdeel a inclusief het Verdrag van Bern bijlage II en het Verdrag van Bonn bijlage I, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt. Tot deze soorten behoren ondermeer alle vleermuissoorten, boomkikker, heikikker, poelkikker, rugstreeppad, kamsalamander, gladde slang, drijvende waterweegbree, bever, noordse woelmuis, pimperlauwtje, gevlekte witsnuitlibel, groene glazenmaker en de platte schijfkoren.

Met betrekking tot de diersoorten gelden vier verbodsartikelen:

Art 3.5 lid 1: Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.

Art 3.5 lid 4: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.

Art 3.5 lid 3: Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.

Art 3.5 lid 2: Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.

Met betrekking tot de plantensoorten geldt het verbodsartikel:

Art 3.5 lid 5: Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

2.2.2. Situatie binnen het plangebied en gevolgen door de geplande activiteiten.

Door de afwezigheid van bebouwing en geschikte bomen ontbreken in de tuinen mogelijkheden voor verblijfplaatsen van vleermuizen.

Om zich te verplaatsen van verblijfplaats naar foerageergebied en omgekeerd maken vleermuizen veelal gebruik van min of meer vaste vliegroutes. Hierbij maken ze meestal gebruik van lijnvormige landschapselementen. Dit kunnen bosranden, brede bospaden, kanalen, vaarten, houtwallen e.d. zijn. In stedelijke of bebouwde gebieden kan het daarbij ook om straten of wegen gaan, vooral als daar tevens een opgaande begroeiing van struiken of bomen aanwezig is. Een belang van dergelijke vaste vliegroutes is onder andere dat ze beschutting bieden tegen ongunstige weersomstandigheden, met name wind, en bescherming tegen predatoren. Gezien het ontbreken van noodzakelijke beschutting biedende lijnvormige landschapselementen binnen of direct nabij het plangebied is het uitgesloten dat een vaste vliegroute thans binnen het plangebied aanwezig is.

Op basis van een deskundigenoordeel kan worden gesteld dat het aantal vleermuizen (zowel exemplaren als soorten) dat gebruik maakt van de tuinen als foerageergebied zeer gering zal zijn. Van de gewone dwergvleermuis zullen waarschijnlijk min of meer regelmatig een of twee exemplaren foeragerend worden vastgesteld. Laatvlieger zal naar verwachting veel minder frequent foeragerend worden aangetroffen, en dan zal het vrijwel uitsluitend om één exemplaar gaan, terwijl de rosse vleermuis waarschijnlijk slechts bij uitzondering, en dan nog op vrij grote hoogte zal worden aangetroffen boven het plangebied.

2.3. Andere soorten

2.3.1. Algemene beschrijving

De andere, 'nationale' soorten staan vermeld op in een bijlage van de wet die hoort bij artikel 3.10. Op deze bijlage staan soorten uit de soortgroepen zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten.

Met betrekking tot de diersoorten gelden twee verbodsartikelen:

Art 3.10 lid 1a: Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.

Art 3.10 lid 1b: Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.

Het opzettelijk verontrusten en het verstoren van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van andere soorten is in de Wet natuurbescherming niet (langer) verboden.

In de provincie Noord-Brabant zijn diverse soorten vrijgesteld van de bovengenoemde verboden bij activiteiten die betrekking hebben met ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw, aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer. Tot de soorten behoren onder andere de amfibiesoorten: bruine kikker, gewone pad, bastaardkikker en kleine watersalamander, de zoogdiersoorten: egel, haas, konijn, ree, vos, wild zwijn en diverse muizensoorten, zoals de huispitsmuis, bosmuis, rosse woelmuis en veldmuis. Bunzing, hermelijn en wezel zijn vrijgesteld tot 1 oktober 2017.

Tot de diersoorten die niet zijn vrijgesteld behoren zoogdiersoorten zoals de das, eekhoorn, boom-marter, steenmarter, amfibie- en reptielsoorten zoals de vinpootsalamander, alpenwatersalamander, levendbarende hagedis en hazelworm, vlindersoorten zoals het gentiaanblauwtje, bruin dikkopje en kleine ijsvogelvlinder, libellensoorten zoals de bosbeekjuffer, gevlekte glanslibel en beekrombout en de vissoorten grote modderkruiper en beekprik.

Met betrekking tot de plantensoorten geldt het verbodsartikel:

Art 3.10 lid 1c: Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Beschermd zijn diverse zeldzame akkerplanten, zoals blauw guichelheil, wilde ridderspoor, korensla en naaldenkervel, alsook ondermeer dennenorchis, kranskarwij, rozenkransje en blaasvaren.

2.3.2. Situatie binnen het plangebied en gevolgen door de geplande activiteiten

Op basis van het onderzoek, de huidige inrichting van de tuinen en een deskundigenoordeel kan worden bepaald dat binnen het plangebied geen of nauwelijks andere beschermde soorten zullen voorkomen. Mogelijk dat af en toe de bruine kikker, gewone pad, bastaardkikker en huisspitsmuis in het plangebied voorkomen. De genoemde soorten zullen het plangebied maximaal gebruiken als 'doortrekroute' en/of foerageergebied. Deze functies die het plangebied eventueel actueel bezit voor de huisspitsmuis en de amfibiesoorten zullen door de geplande activiteiten geheel dan wel grotendeels verdwijnen. De genoemde soorten zijn in Noord-Brabant echter vrijgesteld, waardoor de aanvraag van een ontheffing voor het vernielen of beschadigen van eventueel aanwezige vaste verblijf- en/of rustplaatsen niet noodzakelijk is.

Andere amfibie- en landzoogdiersoorten dan wel planten-, reptiel-, vis-, libelle- en/of dagvlindersoorten behorende tot de categorie 'andere' soorten komen actueel niet binnen het plangebied voor dan wel het plangebied is niet geschikt als vaste verblijfplaats, rustplaats en/of foerageergebied.

2.4. Zorgplicht voor dieren en planten

Of dier- en plantensoorten nu beschermd zijn of niet, iedereen moet voldoende rekening houden met in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. De wet erkent daarmee de intrinsieke waarde van in het wild levende soorten. De Memorie van Toelichting zegt het zo: "De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd". Deze formulering van de zorgplicht brengt met zich mee dat wanneer u een bepaalde handeling wilt verrichten die gevolgen voor natuurwaarden zou kunnen hebben, u zich daaraan voorafgaand op de hoogte stelt van de aanwezige natuurwaarden, de kwetsbaarheid ervan en de mogelijke gevolgen daarvoor van uw handelen.

2.5. Conclusies

- De bruine kikker, gewone pad, bastaardkikker en huisspitsmuis zullen het plangebied maximaal gebruiken als 'doortrekroute' en/of foerageergebied. De functies die het plangebied eventueel actueel bezit voor de huisspitsmuis en de amfibiesoorten zullen door de geplande activiteiten geheel dan wel grotendeels verdwijnen. De genoemde soorten zijn in Noord-Brabant echter vrijgesteld, waardoor de aanvraag van een ontheffing voor het vernielen of beschadigen van eventueel aanwezige vaste verblijf- en/of rustplaatsen niet noodzakelijk is.
- De gewone dwergvleermuis, laatvlieger en mogelijk ook de rosse vleermuis gebruiken het plangebied als foerageergebied. Het plangebied is actueel echter niet van essentieel belang als foerageergebied voor de vleermuizen. Voor een aantasting van het foerageergebied is de aanvraag van een ontheffing dan ook niet noodzakelijk. Vaste verblijfplaatsen dan wel vaste vliegroutes van vleermuizen komen binnen het plangebied niet voor.
- Van de vogelsoorten behorende tot de categorieën 1 t/m 5 van de lijst van jaarrond beschermde nesten zijn binnen het plangebied geen vaste verblijf- en/of rustplaatsen waargenomen.
- Op basis van de huidige inrichting en een deskundigenoordeel kan worden gesteld dat een gedetailleerder (jaarrond)onderzoek naar vleermuizen, broedvogels of andere beschermde soorten niet noodzakelijk is.

3. Literatuur en bronvermelding

Gedeputeerde Staten Noord-Brabant, 2017.

Verordening natuurbescherming Noord-Brabant. Den Bosch.

Ministerie van Economische Zaken, 2016.

Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen.

Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, 2009.

Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep.
's-Gravenhage.